

MINISTRY
OF FINANCE

Vaikutusten arvioinnin osa- alueet ja alustava suunnitelma

Perttu Wasenius
18.5.2021
HETU-hankkeen johtoryhmä

Esityksen rakenne

1. Hankkeen osa-alueet ja vaikutusten arvioinnin osa-alueet.
2. Keskeiset tunnistetut vaikutustyypit hankkeen osa-alueittain.
3. Alustava vaikutusten arvioinnin toteutussuunnitelma.

Esityksessä käsitellään vain HE-luonnoksen vaikutusarviointeja. Riittävyysratkaisu käsitelty erikseen.

Lainsäädäntömuutoksia edellyttävät hankkeen osa-alueet

**Etärekisteröintimenettely +
ulkomaalaislaajennus (hetu
aiemmin turvapaikanhakijalle
tai pakolaiselle)**

**Hetun muuttamisen
helpottaminen**

Sukupuolineutraali hetu

Uusi yksilöintitunnus

Arvioitavien vaikutusten osa-alueet

Taloudelliset

- Yrityksille ja ihmisille
- Valtion viranomaisille
- Kunnille, kuntayhtymille, kuntaomisteisille yhtiöille, sairaanhoitopiireille
- Muille (Kela, ETK)

Viranomais-

- Vaikutukset viranomaisten keskinäisiin suhteisiin
- Vaikutukset viranomaisten toimintaan ja menettelytapoihin
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset
- Tiedonhallintavaikutukset

Yhteiskunnalliset

- Yritykset ja työelämä
- Ihmiset ja kotitaloudet
- Yhdenvertaisuusvaikutukset
- Turvallisuus- ja terveystvaikutukset, muut

Ulkomaalaislaajennus + etärekisteröinti (viranomaisvaikutukset)

- Vaikutukset viranomaisten keskinäisiin suhteisiin vähäiset.
- Identiteetinhallinnan organisaatioiden luotava/muutettava tiettyjä menettelytapoja.
- Käyttäjäorganisaatioiden toiminnalliset ja tiedonhallintavaikutukset:
  - ✓ Keinotunnusten väheneminen
  - ✓ Mahdollinen tarve erotella kasvokkain tunnistettuja ja etärekisteröityjä
  - ✓ Vaikutukset turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten tietoja käsittelevissä viranomaisissa
- Organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia aiheutuu vain DVV:lle.

Ulkomaalaislaajennus + etärekisteröinti (yhteiskunnalliset vaikutukset)

- Muutosten mahdolliset hyödyt yrityksille kartoitettava
  - ✓ Ulkomaalaisten työntekijöiden rekrytointi, keinotunnusten väheneminen yms.
- Vaikutukset ihmisiin ja yhdenvertaisuuteen:
  - ✓ Turvapaikanhakijalle/pakolaiselle
  - ✓ Työperäiselle maahanmuuttajalle
  - ✓ Ulkomaalaiselle opiskelijalle
- Laajennuksen ja etärekisteröinnin vaikutus VTJ-tietojen luotettavuuteen / asemaan yhteiskunnassa?

Ulkomaalaislaajennus + etärekisteröinti (taloudelliset)

- Identiteetinhallinnan organisaatioille aiheutuu kustannuksia.
  - ✓ Tietojärjestelmämuutokset, DVV:lle myös henkilöstövaikutuksia
- Käyttäjäorganisaatioille (viranomaiset, kunnat, yritykset) aiheutuu kustannuksia vain, jos ne ottavat käyttöön uusia lisätietokenttiä (tunnistamisen tapa ja tietojen lähde).
  - ✓ Pelkkä etärekisteröityjen hetujen vastaanottaminen ei aiheuta kustannuksia.
- Ei taloudellisia vaikutuksia yksityishenkilöille tai kotitalouksille.

Hetun muuttamisen helpottaminen

- Kustannukset ja tiedonhallintavaikutukset laajoja, jos edetään aiemman HE-luonnoksen pohjalta.
    - ✓ Hetun muuttamisia potentiaalisesti paljon, lähes kaikkien luotava menettelyt tilanteiden hallintaan.
  - Harkinnassa edelleen myös suppeampi lainmuutos tai jopa siitä luopuminen kokonaan.
    - ✓ Vaikutukset jäisivät näissä vaihtoehdoissa vähäisiksi. Käytännössä voitaisiin tukeutua nykyisiin menettelyihin.
- Sääntelyratkaisu määrittää vaikutusarvioinnin toteutusta.

Sukupuolineutraali hetu

- Tietojärjestelmämuutoksia ja siten taloudellisia vaikutuksia aiheutuu lähes kaikille hetua käsitteleville organisaatioille.
- Sukupuolitiedon käsittely erillisenä tietona aiheuttaa menettelyllisiä ja tiedonhallintavaikutuksia julkisella ja yksityisellä sektorilla.
- Yhteiskunnalliset vaikutukset $\approx$ muutoksen tavoitteet.
  - ✓ Erityisesti tietosuoja- ja yhdenvertaisuusvaikutukset

Uusi yksilöintitunnus

- Vaikutukset aiheutuvat lähtökohtaisesti alkuvaiheessa vain DVV:lle.
- Millään muulla organisaatiolla ei olisi säädöksiin perustuvaa velvollisuutta ottaa uutta yksilöintitunnusta käyttöön.
  - ✓ Muutos olisi mahdollistava, ei velvoittava
  - ✓ Organisaatioiden arvioitava itse vaikutukset mahdollisen käyttöönottopäätöksen yhteydessä.
  - ✓ HE:ssa yleinen kuvaus mahdollisista tulevaisuuden skenaarioista, mutta ei selvitetä tarkemmin spekulatiivisten erillisten käyttöönottopäätösten vaikutuksia.

Yhteenveto ja toteutussuunnitelma (kustannukset, menettelyt ja tiedonhallinta)

Etärekisteröinti + ulkomaalaislaajennus

- DVV, Vero, Migri arvioidaan niiden kanssa
- Käyttäjäorganisaatiot/-toimialat tunnistetaan howspace-kyselyn pohjalta, kohdennus lähtökohtaisesti niihin
- Kuntasektoria selvitetään Kuntaliiton kanssa

Hetun muuttamisen helpottaminen

- Muutoksen laajuus ensin linjattava
- Jos edetään laajalla muutoksella, vaikutusarviointi edellyttäne konsulttiapua

Sukupuolineutraali hetu

- Vaikutusarviointit pääosin jo tehty, voi olla vähäisiä tarkennustarpeita
- Kuntasektorin tarkennustarpeet selvitetään Kuntaliiton kanssa

Uusi yksilöintitunnus

- DVV arvioi omat vaikutuksensa
- Muille organisaatiolle ei vaikutuksia suoraan lainmuutoksesta?

Yhteenveto ja toteutussuunnitelma (yhteiskunnalliset vaikutukset)

Etärekisteröinti + ulkomaalaislaajennus

- Identiteetinhallinnan työryhmä vastaa
- Yritysvaikutusten arviointi yhteistyössä järjestöjen kanssa(?)
- Kuntavaikutusten arviointi yhteistyössä Kuntaliiton kanssa(?)

Hetun muuttamisen helpottaminen

- Lainsäädäntötyöryhmä vastaa
- Arvioinnit jo pääosin toteutettu ja kirjoitettu

Sukupuolineutraali hetu

- Lainsäädäntötyöryhmä vastaa
- Vaikutukset kytkeytyvät muutoksen tavoitteisiin.

Uusi yksilöintitunnus

- HE:ssa kuvattava mitä HYT mahdollistaa.
- Varsinaiset vaikutukset syntyvät vasta käyttöönottojen myötä?